

SYLLABUS

1. Puni naziv nastavnog predmeta:

Elementi filma.

Kolegij: Filmska umjetnost prije i poslije II svjetskog rata

2. Skraćeni naziv nastavnog predmeta / šifra:

EF

3. Ciklus studija:

1

4. Bodovna vrijednost ECTS:

6

5. Status nastavnog predmeta: Obavezni Izborni**6. Preduslovi za polaganje nastavnog predmeta:**

Ispunjene predispitne obaveze - semestralni pregledi rada iz predmeta EF.

7. Ograničenja pristupa:

Samo studenti odsjeka studijskog programa Gluma

8. Trajanje / semestar:

1

7

9. Sedmični broj kontakt sati:

9.1. Predavanja:

4

9.2. Auditorne vježbe:

1

9.3. Laboratorijske / praktične vježbe:

10. Fakultet:

Akademija dramskih umjetnosti

11. Odsjek / Studijski program:

Gluma

12. Odgovorni nastavnik:

Irfan Kasumović MA, docent

13. E-mail nastavnika:

irfan.kasumovic@untz.ba

14. Web stranica:

--

15. Ciljevi nastavnog predmeta:

- Filmska umjetnost prije i poslije II svjetskog rata, savremeni film. World cinema.
- Nijemi film.
- Početak zvučnog filma i procvat filmske umjetnosti do II svjetskog rata.
- Zlatno doba Hollywood-a. Autorski film.
- Od postmodernih tendencija do savremenih kinematografija.

16. Ishodi učenja:

Mjera kvaliteta i cilj istraživanja jeste da studenti, prije svega upoznaju istoriju filma, ali i da se osposobe da gledaju film kao profesionalci i analiziraju njegove estetske, kao i praktične elemente. Predmet bi prije svega trebao da upozna studente sa istorijskim razvojem filmske umjetnosti kroz razvoj stilskih pravaca, autorskih poetika, kao i produkcijskih doktrina. Izvođenje nastave, naravno, nije moguće ostvariti bez gledanja i analiziranja izabranih filmskih djela, što će biti i najvažniji dio predavanja. Osim toga kroz analizu filmskih djela i istorijski razvoj filmskih izražajnih sredstava studenti će se upoznavati sa praktičnom upotrebom filmskog jezika, sa posebnim naglaskom na potrebe svakog pojedinačnog odsjeka (npr. značenje izbora planova, objektiva i uglova kamere za glumce i producente).

17. Indikativni sadržaj nastavnog predmeta:

Modul I: Nijemi film.

1. Uvodno predavanje, "Kako gledati film". Osnovna izražavajna sredstva filma, strukturalna analiza filmskog djela, kratki test provjere znanja i razgovor. Potreba čovjeka da zaustavi pokret (Bik iz Altamire), serijski prizori u likovnoj umjetnosti, laterna magica, tehnički uslovi za razvoj filma, fotografija, fotografska puška i drugi izumi, otkriće kinematografa Edison i Lumiere. Prvi filmovi. Ulazak voza u stanicu, Bebin Doručak, Poliveni polijevač, Put na mjesec, Bakino povećalo, Velika pljačka voza.
2. Od atrakcije do umjetnosti. Prvi veliki autor. Paralelna montaža i krupni plan, David Wark Griffit "Intolerance", Montiranje novog svijeta, ruski reditelji revolucije Dziga Vertov "Čovjek s kamerom" Sergej Ejzenštajn "Oklopnjača Potemkin".
3. Ekspresionizam Friedrich Willhem Murnau "Nosferatu", Fritz Lang "Metropolis". Dansko čudo, krupni plan na vrhuncu. Carl Theodor Dryer "Stradanje Jovanke Orleanke".
4. Odvajanje od filmskih novosti, dokumentarac kao umjetnost, Robert Flaerty "Nanook sa sjevera", Umjetnost kao propaganda, Leni Riffensthal "Trijumf volje". Charlie, komedija i socijalna kritika, fenomen potpunog autora. Charles Chaplin "Potjera za zlatom".
5. Poetski realizam. Francuski film prije II svjetskog rata. Jean Vigo "Atalanta". Veliki majstori sa zapada, genij sistema, zlatno doba Hollywooda. Howard Hawks "His Girl Friday". John Ford "Postanska kočija".

Semestralni pregled rada I.

Prikazivanje, analiza i vrednovanje izbora programa Modula I u studijskim uvjetima pred nastavnikom i saradnicima.

Modul II: Početak zvučnog filma i procvat filmske umjetnosti do II svjetskog rata.

6. Analiza seminarskih radova, razgovor i diskusija. Prazni džepovi i puna srca. Neorealizam kao reakcija i kao estetika. Vittorio de Sica "Kradljivci bicikla".
7. Poetski realizam, Francuski film prije II svjetskog rata Jean Vigo "Atalanta". Veliki majstori sa zapada, genij sistema, zlatno doba Hollywooda. Howard Hawks "His Girl Friday". John Ford "Postanska kočija".
8. Japanski studijski sistem, cadre sistem. Mizoguchi Kenji "Osaka Elegy". "Najbolji film svih vremena", sva izražajna sredstva na jednom mjestu, pismena provjera znanja, razgovor o seminarskim radovima i određivanje tema, Orson Welles "Građanin Kane".
9. U sistemu Hollywooda i van njega, Hitchcock, najveći izumitelj filmskog jezika u zvučnom filmu. Gubljenje bitke sa televizijom, nove tendencije. Alfred Hitchcock "Prozor u dvorište". Film u Aziji. Japanski genij, kreativnost, produkcija, tržište, prelaženje granice zapada. Akira Kurosawa "Rashomon".
10. Skandinavski gorostas, filmografija i filmovi, kult ličnosti. Ingmar Bergman "Sedmi pečat". "Novi val", politička borba filmskom kamerom, estetika kao stav. Jean Luc Godard "Do posljednjeg daha".

Semestralni pregled rada II.

Prikazivanje, analiza i vrednovanje izbora programa Modula II u studijskim uvjetima pred nastavnikom i saradnicima.

Modul III: Od postmodernih tendencija do savremenih kinematografija.

11. Novi britanski film, "free cinema", socijalne i socijalističke tendencije. Lindsey Anderson "Sportski život".
12. Vrhunac sovjetske kinematografije. Andrej Tarkovski "Ivanovo djetinjstvo".
Njemačka obnova, Filmverlag Des Authoren. Wim Wenders "Alisa u gradovima".
13. Jugoslavenski prostori. Počeci kina. Dizanje iz zaostalosti. U slavu revolucije. France Štiglic "9 krug". Crni talas, napuštanje realizma. Dušan Makavejev "Ljubavni slučaj ili tragedija PTT službenice".
14. Bosanski senzibilitet i genij, sarajevska škola dokumentarnog filma. Ivica Matić "Žena sa krajolikom".
15. Savremeni svjetski film, globalna kinematografija. Wong Kar-Wai "Chunking Express".

Semestralni završni ispit.

Usmeno ispitivanje, analiza i vrednovanje izbora programa iz kolegija semestra, pred komisijom.

18. Metode učenja:

Nastavne metode:

1. Predavanja i konsultacije.
2. Praktična nastava-vježbe.
3. Samostalni rad studenata.

Mentorski princip izvođenja:

Interaktivna nastava i vježbovni proces na relaciji student-asistent-profesor.

Planiran i organiziran samostalni rad studenata u optimalnim studijskim i prostornim uvjetima.

Studenti su obavezni redovno dolaziti na predavanja i vježbe. Kontinuirano se vodi evidencija prisustva studenata. U toku semestra student može opravdano izostati sa 10% fonda predavanja i vježbi, pri čemu je dužan nadoknaditi vježbe u terminima planiranim za to. U slučaju da student ima više od 20% neopravdanih izostanaka od ukupnog broja predavanja i vježbi u semestru, student nema pravo na potpis.

19. Objasnjenje o provjeri znanja:

Semestralni završni ispit.

- Javno prikazivanje, analiza i vrednovanje izbora programa iz kolegija semestra, u profesionalnim teatarskim ili drugim optimalnim prostornim uvjetima, pred komisijom i publikom uz video snimanje.

Metode provjere znanja:

- Djelomični semestralni pregledi rada I i II.
- Javni semestralni završni ispit-pregled rada u profesionalnim teatarskim ili drugim optimalnim prostornim uvjetima.
- Semestralni popravni ispiti I i II.

Provjera znanja studenata obavlja se:

Semestralni pregled rada I - max 29 bodova

prisutnost na predavanjima i vježbama	5 bodova
aktivnost studenta u nastavnom procesu	6 bodova
teorija i praktične vježbe	18 bodova

Semestralni pregled rada II - max 29 bodova

prisutnost na predavanjima i vježbama	5 bodova
aktivnost studenta u nastavnom procesu	6 bodova
teorija i praktične vježbe	18 bodova

Završni ispit - max 42 bodova

prisutnost na predavanjima i vježbama	6 bodova
aktivnost studenta u nastavnom procesu	6 bodova
teorija i praktične vježbe	30 bodova

Ocjena na ispitu zasnovana je na ukupnom broju bodova koje je student stekao ispunjavanjem predispitnih obaveza i polaganjem ispita, a prema kvalitetu stečenih znanja i vještina, sadrži maksimalno 100 bodova.

20. Težinski faktor provjere:

OBAVEZE STUDENATA	BODOVI
prisutnost na predavanjima i vježbama	16%
aktivnost studenta u nastavnom procesu	18%
kolokvij teorija i praktične vježbe	36%
završni ispit teorija i praktične vježbe	30%

Konačna ocjena se formira u odnosu na ukupan broj postignutih bodova tokom semestra, tj. predispitnih obaveza i samoga završnog ispita.

BODOVI	KONAČNA OCJENA
<53	pet (5); ne zadovoljava; F
54-63	šest (6); dovoljan; E
64-73	sedam (7); dobar; D
74-83	osam (8); vrlodobar; C
84-93	devet (9); izvanredan; B
94-100	deset (10); odličan; A

21. Osnovna literatura:

Istorija filma, David Cook, Clio, Beograd
 Film History, An Introduction, David Bordwell, Kristin Thompson, McGraw – Hill
 Film Art, An Introduction, David Bordwell, Kristin Thompson, McGraw – Hill
 Filmska enciklopedija I, II, Jugoslovenski leksikografski zavod *
 Jezik filma 1, 2, Jiri Plaževski *
 Gramatika filmskog jezika, Daniel Erijon *
 Filmska fotografija, Nikola Tanhofer
 Screenplay, Lew Hunter
 O povijesti filmskog stila, David Bordwell
 Teorija filma, uredio Dušan Stojanović *
 Pojam i struktura filmskog vremena, Ante Peterlić
 Slijepo polje, Pascal Bonitzer
 Razumijevanje filma, Hrvoj Turković *
 Šta je film 1, 2, 3, 4, Andre Basin
 Film kao prevazilaženje jezika, Dušan Stojanović *
 Estetika i psihologija filma, Jean Mitri
 Praksa filma, Noel Birch
 The Genius of the System, Thomas Schatz
 Vajanje u vremenu – Andrej Tarkovski
 Hitchcock – Truffaut, Razgovori *
 Istorija filma- Gregory Ulrich i Enno Patalas

- Preporuku i prioritet literature prema programima semestara modula i kolegija studija određuju nastavnici glavnog nastavno-umjetničkog predmeta EF.

22. Internet web reference:

---

23. U primjeni od akademske godine:

2023/24.

---

24. Usvojen na sjednici NNV/UNV:

26.05.2023.
